

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	5ECdo/7/2018
Identifikačné číslo spisu:	7609218459
Dátum vydania rozhodnutia:	18.07.2018
Meno a priezvisko:	JUDr. Helena Haukvitzová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2018:7609218459.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v exekučnej veci oprávnenej INKASO Pohľadávok, spol. s r.o., so sídlom vo Vranove nad Topľou, Hronského 2712, IČO: 36 039 039, proti povinnej S. B., naposledy bývajúcej v Y. o vymoženie 82,98 € s príslušenstvom, vedenej na Okresnom súde Spišská Nová Ves pod sp.zn. 11Er/945/2009, o dovolaní oprávnenej proti uzneseniu Krajského súdu v Košiciach z 31.augusta 2017 sp.zn. 15CoE/641/2016, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesenie Krajského súdu v Košiciach z 31. augusta 2017 sp.zn. 15CoE/641/2016 a uznesenie Okresného súdu Spišská Nová Ves č.k. 11Er/945/2009-25 z r u š u j e a konanie z a s t a v u j e.

Stranám nárok na náhradu trov dovolacieho konania nepriznáva.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Spišská Nová Ves (ďalej len „exekučný súd“) uznesením zo dňa 20. júna 2016 č.k. 11Er/945/2009-25 zastavil exekúciu vedenú proti povinnej na vymoženie sumy 82,98 € s príslušenstvom. Zastavenie exekúcie odôvodnil tým, že napriek tomu, že exekúcia bola vykonávaná na podklade rozhodnutia, ktorým bol priznaný nárok zo zmenky, oprávnená nepopísala rozhodujúce skutočnosti týkajúce sa vlastného vzťahu s povinnou a ani nepredložila dôkazy na ich osvedčenie, hoci jej táto povinnosť vyplynula z ustanovenia § 243f ods. 1 v spojení s § 39 ods. 4 zákona č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov (ďalej len „Exekučný poriadok“) v znení platnom v čase jeho rozhodovania, preto bol daný dôvod na zastavenie exekúcie podľa § 57 ods. 1 písm. m) v spojení s § 243f ods. 4 Exekučného poriadku.

2. Krajský súd v Košiciach (ďalej len „odvolací súd“) na odvolanie oprávnenej v záhlaví označeným uznesením uznesenie exekučného súdu o zastavení exekúcie potvrdil. Zároveň rozhodol, že stranám sa nepriznáva náhrada trov odvolacieho konania. Potvrdenie uznesenia exekučného súdu odôvodnil jeho vecnou správnosťou stotožňujúc sa i s jeho odôvodnením.

3. Proti uvedenému rozhodnutiu odvolacieho súdu podala oprávnená (ďalej aj „dovolateľka“) dovolanie. Dovolanie odôvodnila dovolacím dôvodom uvedeným v ustanovení § 421 ods. 1 písm. b) zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „Civilný sporový poriadok“ alebo „CSP“), t.j. tým, že rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, ktorá v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu ešte nebola vyriešená. Odvolaciemu súdu vyčítala nesprávne právne posúdenie veci v otázke správnej interpretácie a aplikácie ustanovenia § 243f ods. 1 a 4 Exekučného poriadku. Uviedla, že odvolací súd toto ustanovenie interpretoval a aplikoval v rozpore s ústavným princípom zákazu retroaktivity, keďže akceptoval zastavenie exekúcie exekučným súdom pre nesplnenie povinnosti, ktorú v čase nadobudnutia exekučného titulu nemala a ktorú ani splniť nemohla. Žiadala preto rozhodnutie odvolacieho súdu zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie, prípadne ho zmeniť a rozhodnúť o pokračovaní v exekúcii.

4. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) po zistení, že dovolanie bolo podané včas na to oprávneným subjektom zastúpeným v súlade s § 429 CSP, bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) dospel k záveru, že nie sú splnené procesné podmienky v dovolacom konaní.

5. Z obsahu spisu dovolací súd zistil, že povinná zomrela dňa XX. M. XXXX (č.l. 33 spisu).

6. Podľa § 161 ods. 1, 2 CSP, ak tento zákon neustanovuje inak, súd kedykoľvek počas konania prihliada na to, či sú splnené podmienky, za ktorých môže konať a rozhodnúť (ďalej len „procesné podmienky“). Ak ide o nedostatok procesnej podmienky, ktorý nemožno odstrániť, súd konanie zastaví.

7. Podľa § 61 CSP procesnú subjektivitu má ten, kto má spôsobilosť na práva a povinnosti; inak len ten, komu ju zákon priznáva. Podľa § 7 ods. 1 a 2 veta prvá Občianskeho zákonníka spôsobilosť fyzickej osoby mať práva a povinnosti vzniká narodením. Túto spôsobilosť má aj počaté dieťa, ak sa narodí živé. Smrťou táto spôsobilosť zanikne.

8. Podľa § 62 CSP ak strana nemá procesnú subjektivitu, súd konanie zastaví.

9. Procesnú subjektivitu má ten subjekt práva, ktorý vo sfére hmotného disponuje spôsobilosťou na práva a povinnosti. V procesnom zmysle predstavuje procesná subjektivita tzv. procesnú podmienku. Procesnou podmienkou sa rozumie určitá danosť, ktorá musí existovať, aby súd vo veci mohol konať a rozhodnúť. Procesná subjektivita predstavuje procesnú podmienku strán sporu, ktorej neexistencia predstavuje závažnú vadu konania. V prípade, ak strana nedisponovala procesnou subjektivitou od začiatku sporu, ide o neodstrániteľnú vadu konania s obligatórnym následkom zastavenia konania. Ak stranu sporu tvorí fyzická osoba, strata jej procesnej subjektivity je zároveň stratou spôsobilosti na práva a povinnosti (právnej subjektivity). Pokiaľ strata procesnej subjektivity nastala pred začatím konania, vedie táto skutočnosť vždy k zastaveniu konania.

10. Podľa § 420 písm. b/ CSP dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu. Z uvedeného vyplýva, že dôvod zmätočnosti uvedený v § 420 písm. b/ CSP je daný vtedy, ak sa konanie viedlo s osobou, ktorá nemala spôsobilosť na práva a povinnosti (fyzickou osobou už zomretou).

11. Z pripojeného spisu je zrejmé, že Okresný súd Spišská Nová Ves uznesením z 9. januára 2006 č.k. 5D/180/2005-12 dedičské konanie po neb. S. B. (povinnej), zomrelej dňa XX. septembra XXXX, zastavil podľa § 175h ods. 1 O.s.p. Návrh na vykonanie exekúcie podala oprávnená súdnemu exekútorovi 29. októbra 2009, ktorý podaním doručeným Okresnému súdu Spišská Nová Ves 21. decembra 2009 požiadal súd o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie. V danom prípade stratila povinná dňom smrti procesnú subjektivitu vystupovať ako účastník exekučného konania. Nedostatok procesnej podmienky v podobe absencie procesnej subjektivity je nedostatkom neodstrániteľným. Z uvedeného vyplýva, že v čase podania návrhu na vykonanie exekúcie povinná už nemala spôsobilosť mať práva a povinnosti a procesná subjektivita zanikla jej smrťou.

12. Pokiaľ teda súd prvej inštancie, ako aj odvolací súd považovali povinnú za stranu sporu, vykazuje ich postup a rozhodnutie znaky procesnej vady konania v zmysle § 420 písm. b/ CSP, na ktorú bolo potrebné vziať zreteľ. Uvedená vada zakladá nielen prípustnosť dovolania, ale tiež jeho opodstatnenosť. V prípade, že v konaní dôjde k vade takejto povahy, je potrebné napadnuté rozhodnutie zrušiť.

13. Ak dovolací súd zruší napadnuté rozhodnutie, môže podľa povahy veci vrátiť vec odvolaciemu súdu alebo súdu prvej inštancie na ďalšie konanie, zastaviť konanie, prípadne postúpiť vec orgánu, do ktorého právomoci patrí (§ 450 CSP).

14. Dovolací súd z uvedeného dôvodu rozhodnutie odvolacieho súdu, ako aj rozhodnutie súdu prvej inštancie zrušil z dôvodov uvedených v § 420 písm. b/ CSP (ten kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu) a konanie zastavil.

15. O trovách dovolacieho konania rozhodol najvyšší súd podľa § 453 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods. 1 CSP.

16. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.